

1868-01-16

AFSENDER
Carl Jacobsen

MODTAGER
J. C. Jacobsen

FAKTA

Type:
Letter

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Wien

Modtagersted:
København

Arkivplacering:
Carlsberg arkiv u. eget FA-nr,
æske F 3,2.pdf

Keywords:
Rejsebrev, bryggeriindretning,
bryggeriteknologi, industriel
arkæologi, rejsebreve

SUMMARY

Carl skriver om tørringen af malt og køllernes kvalitet i Wien. Han fortæller om sine rejseplaner.

TRANSSKRIFTION

III
Torsdag d. 16 Januar

Jeg vilde ikke afsende mit brev førend jeg havde talt om prøverne i blikdåserne men det må blive til næste gang da jeg endnu ikke har haft tid.

Jeg skal blot tilføie en køllebemærkning som jeg glemte.

Vi have undersøgt trækket på køllerne ved at klippe et firkantet stykke papir af 4 t i quadrat (exempler medfølger for at du kan see papirets beskaffenhed).

Vi lægge dette på flagerne efter at have skrabet maltet tilside på den plet, hvor undersøgelsen anstilles. Papiret flaprede naturligviis mere eller mindre og vi belaste det nu med udsøgte middelstore malkorn indtil det ligger stilleKøllen i Kl Schwechat viste da

Her følger en række temperaturangivelser [ikke transskriberet]

Thermometerangivelserne ere Centigrade og tagne efter et Thermometer ophængt imellem de to etager flager midt i rummet. På de øverste flager vare i alm 2 eller 3 korn nok til at forankre papiret.

I Gross Schwechat hvor de nyeste kølle ere brugte vi ved 45 C 22 udvalgte korn og 19 korn på de øverste flager (26 korn af størrelse som de danske) på de underste flager) Nu ville vi gjerne vide hvormeget Du på din Kølle bruger til at befæste det medfølgende stykke papir.

I Liesing det berømte nylig byggede Bryggeri brugte vi kun 2-3 Korn på de underste flager i den ene kølle med 47 R i den anden 6 Korn ved 52 R

I Hütteldorf, hvor vi vare igår, brugte vi 7 Korn på de underste Flager 50 C.

Hatt er i dag i Lichtethel og Ottakrig og anstiller experimentet dér. Køllen N. 8 og 9 i Kl Schwechat ere de ovenfornævnte med de colossale skorstene.

N. 4. har en mindre høi men meget bredere skorsteen. N. 3. der

trækker allerdårligst og vanskelig vil blive varm har en uhyre høj hvælving og en ditto skorsten.

På Mandag reise vi til Pesth.

Jeg vil da have, omtrent 95 gylden til at reise til Pesth til opholdet dér og til at reise til München.

Dersom det ikke slår til har jeg et par Louis d'ors i reserve og jeg beder Dig ikke at sende mig mønt til Pest for ikke at belemres mere end nødvendigt med den østerigste papirmønt

Hatt fik forleden brev fra sin Fader om at denne ønskede at han skulde reise først gennem Bøhmen (Prag (1) Leitmeritz (3) Pilsen (4) Tøplitz (2) Nürnberg) og først komme 14-15 dage senere til München. Jeg sagde at han da måtte give afkald på mit selskab og han skrev da tilbage om at få planen forandret. Han antager det for sandsynligt at hans fader giver ham frie hænder.

Dersom dette imod forventning ikke skulde skee vilde jeg mulig dog foretrække at lempe mig efter ham da jeg nødigt vil have en afbrydelse i vort samliv.

Men jeg vil da ikke kunne komme igjennem med min mønt og må da telegrafere. Hvis Du har tid vil et brev poste restante til Pest glæde mig meget. Jeg forlader ialtfald ikke denne by førend Søndag den 26. Januar. Endnu engang lev. vel.

I Hast

Carl Jacobsen

16/1 68 C.M. 1111 Torsdag d. 16 Januar.

Jeg vilde ikke afpænde mit brev siden
jeg havde tæst en prøverne i blæk dørerne
men det må blive til næste gang da jeg
endnu ikke har haft t. d.

Jeg skal blot tilføje en lille bemærkning
som jeg er glad i.

Vi have undersøgt trækket på kullerne ved
at klippe et firkantet stykke papir af
4 et. i kvadrat (exemplar med tilpas for at
Du kan see papirets beskaffenhed).

Vi lægge dette på flammen efter at have
skrevet maltet tilside på den plet, hvor
undersøgelser anstilles. De Papiret flammer
de naturligtvis mere eller mindre og vi betænk
det nu med undersøgte middeltone ^{malt} hvor indtil det
ligger stille.

Kullerne i Kl. Schuchert viste da

N. 2 N. 3 N. 4 N. 5. N. 6. N. 7 N. 8 N. 9 N. 10
 To timer efter afladningen

{ 62°C	{ 71°C
{ 8 Kørn	{ 8 Kørn

5 1/2 time efter ladningen

{ 50°C	{ 50°C	{ 45°C	{ 50°C	{ 50°C	{ 65°C	{ 62°C	{ 61°C	{ 65°C
{ 9 Kørn.	{ 8 Kørn.	{ 20 Kørn.	{ 8 Kørn.	{ 8 Kørn.	{ 8 Kørn.	{ 10 Kørn.	{ 12 Kørn.	{ 11 Kørn.

Förad afladningen

{ 75°C	{ 75°C	{ 85°	{ 85°	{ 85°	{ 85°
{ 9 Kørn.	{ 9 Kørn.	{ 22 K.	{ 12 K.	{ 16 K.	{ 16 K.

Thermometer angivelsene ere Centigrade og tagne efter et
 Thermometer opkøbt i mellem de to etager fløje
 midt i rummet.
 På de øverste fløje vare i alene 2 eller 3 Kørn
 nok til at sprænge papiret
 I Grosschwecht. har den nyste kille ere
 brugte vi. ved 45°C ^{22 Kørn} og 19. Kørn på de øver-
 ste fløje. (26 Kørn af samme søn de danske) på de under-
 ste fløje. Nu ville vi gjerne vide hvor meget de
 på Din kille bruger til at befarte det nedfæl-
 gende stoffe papir.

I Liesing det berömda nyly byggnads Bryggeri
här brönte vi ^{kan} 2-3 Kvar på de underste flöjor
i den ene hälle med $47^{\circ}R$
i den anden 6 Kvar med $52^{\circ}R$

I Kistebordet, hvor vi var i jær, brönte vi 7 Kvar på
de underste flöjor. $50^{\circ}C$.

Natt en idag i Lichtenthal y Ottobrunn y andre alle
experimentet der.

Köllen N. 8 y 9. M. Månchet ere de udførte
med de colmale skorsten

N. 4 har en mindre hoi men meget bedre skor-
steen. N. 2 der trækker allerdærligst y vækstelig
vil blive varm har en uhyre hoi hvalving
y en ditto skorsteen.

På Mandag reiser vi til Perth.

Jeg vil da have, omtrent 95 gylden til at reise
til Perth til Opholdet der y til at reise
til München.

Derom det ikke bliver til kan jeg et par Louisd'ors
i reserve y jeg beder Dig ikke at sende mig mønt
til Bent for ikke at behøve mere end nødvendigt
med den i størreste papirmønt.

Helt fik farbrøder her fra sin Fader om at
denne ønskede at han skulde reise først gjen-
nem Nürnberg (Pog Leitmeritz³ Pilsen⁴ Pörlitz²
Nürnberg) og først komme 14-15 dages senere
til München. Jeg sagde at han da måtte
give afkald på mit selskab og han skrev
da tilbage om at give pladsen forandret.
Man antager det for sandlyst at hans
Fader giver ham fire hunder.
Derom dette imod forventning alle
skulde ske vilde jeg nemlig dog forhåbentlig
at lempes mig efter ham da jeg udiig
vil have en aflydelse i vor samlev
Men jeg vil da ikke kunne kunne
igjennem med min vort og nu da telegrafere.
Hvis du har tid vil et brev poste restante til
Post glæde mig meget. Jeg farbrøder ielt fuld alle
denne by søndag den 26. Januar.
Endnu engang her. vel.
J. Hart. Carl Jacobsen